

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผลการศึกษา

อภิปรายผลการศึกษา

จากการสำรวจหลากหลายชนิดของผีเสื้อกลางวันในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง โดยการเก็บตัวอย่างผีเสื้อกลางวัน พบผีเสื้อกลางวันทั้งหมด 5 วงศ์ 25 สกุล 33 ชนิด ผีเสื้อวงศ์ขาหน้าฟู (F. Nymphalidae) พบในการศึกษารั้งนี้มากที่สุด 3 ไฟลัมย่อย 9 สกุล 13 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 40 ของผีเสื้อที่พบทั้งหมด ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผลสอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้า (พิณสยาม แข็งแรง และคณะ 2548) ที่พบผีเสื้อวงศ์นี้มาก อาจเนื่องจากผีเสื้อกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่พบมากที่สุดในประเทศไทย เนื่องจากสภาพอากาศที่เหมาะสม แก่การดำรงชีวิตชอบบริเวณที่มีแสงแดดจัด (จารุจินต์ นภิตะภักดิ์ และเกรียงไกร สุวรรณภักดิ์ 2544) ผีเสื้อวงศ์หนอนกะหล่ำ (F. Pieridae) ที่พบร้อยละ 33 เนื่องจาก ผีเสื้อกลุ่มนี้จะอาศัยได้ทั่วโลก ผีเสื้อหางติ่ง (F. Papilionida) พบร้อยละ 18 ผีเสื้อวงศ์นี้มักมีขนาดใหญ่ และเคยพบมากที่สุดในการศึกษาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง (พิณสยาม แข็งแรง และคณะ 2548) สาเหตุที่ความชุกชุมของผีเสื้อกลุ่มนี้ลด อาจเนื่องจากผีเสื้อกลุ่มนี้มีสีอันสวยงาม ตัวใหญ่ มักจะโดยจับได้ง่าย ผีเสื้ออุทกทองได้มีการระบุเป็นแมลงอนุรักษ์ เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ในอนาคต ผีเสื้อสีน้ำเงิน (F. Lycaenidae) พบร้อยละ 6 และ วงศ์บินเร็ว (F. Hesperiiidae) ร้อยละ 3 ตามลำดับ สาเหตุที่ผีเสื้อ 2 กลุ่มนี้พบน้อยอาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม

ส่วนลักษณะทางนิเวศวิทยาที่พบผีเสื้อวงศ์ Papilionidae พบบริเวณที่มีต้นไม้สูงซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอภิชาติ รัตนวิระกุลและคณะ (2541) ที่พบว่าผีเสื้อกลางวันวงศ์ Papilionidae ซึ่งมักหากินตามยอดพุ่มไม้สูง ส่วนวงศ์ Pieridae และ วงศ์ Lycaenidae ซึ่งมีขนาดเล็ก และอาศัยอยู่ตามยอดหญ้าและสนามหญ้า วงศ์ Hesperiiidae ซึ่งเป็นวงศ์ผีเสื้อที่ก้ำกึ่งระหว่างผีเสื้อกลางวันและผีเสื้อกลางคืน บางชนิดจะออกหากินในเวลากลางคืน แหล่งอาศัยผีเสื้อวงศ์นี้จะอาศัยอยู่ตามป่าโปร่งซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังนั้นจึงพบผีเสื้อวงศ์นี้ได้บ้าง

สรุปผลการศึกษา

1. จากการสำรวจพบผีเสื้อทั้งสิ้น 8 วงศ์ 25 สกุล 33 ชนิด โดยวงศ์ Papilionidae มี 5 สกุล 6 ชนิด วงศ์ Pieridae มี 2 ไฟลัมย่อย 5 สกุล 9 ชนิด วงศ์ Nymphalidae พบ 3 ไฟลัมย่อย 9 สกุล 13 ชนิด Lycaenidae มี 2 สกุล 2 ชนิด Hesperidae มี 1 สกุล 1 ชนิด
2. เมื่อหาร้อยละความหลากหลายชนิด พบว่าผีเสื้อวงศ์ Nymphalidae พบมากที่สุด ร้อยละ 40 รองลงมา ได้แก่ ผีเสื้อวงศ์ Pieridae พบร้อยละ 33 ผีเสื้อวงศ์ Papilionidae พบร้อยละ 18 วงศ์ Lycaenidae พบร้อยละ 6 และ วงศ์ Hesperidae ร้อยละ 3 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างยาวนานกว่านี้ และควรเก็บตัวอย่างครอบคลุมทุกฤดูกาล เพื่อทราบถึงวงจรชีวิตของผีเสื้อกลางวัน
2. ควรมีการเก็บตัวอย่างผีเสื้อกลางวันในแต่ละแหล่งอาศัยย่อย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมต่อชนิดของผีเสื้อ เพื่อใช้ในการอนุรักษ์ผีเสื้อกลางวันในอนาคต
3. ควรมีการส่งเสริม และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ผีเสื้อกลางวันให้นักศึกษา และบุคลากร ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY